

Zweedse Lappenhond

Ofwel de Svensk Lapphund

De voorouders van de Zweedse Lappenhond hebben eeuwenlang hun woongebied gehad in Lapland. Reeds in de prehistorie hebben daar honden in de nabije omgeving van mensen geleefd, waaronder de Varangerhond, waarvan resten zijn aangetroffen in de noordelijke delen van Noorwegen. Deze hondentypen zouden aan de basis staan van zowel de Zweedse Lappenhond, als de Finse Lappenhond en de Laplandse Herdershond...

TEKST: NATASJA VAN HOUT • FOTO'S: ALICE VAN KEMPEN

Omdat de Saami een grensoverschrijdend volk waren, die rondtrokken door alle Scandinavische landen, kon men aanvankelijk niet spreken van verschillende rassen.

MENINGSVERSCHIL

De Lappenhonden werden als één en hetzelfde ras beschouwd en men is pas laat een onderscheid gaan maken tussen de Zweedse en de Finse Lappenhond en de Laplandse Herdershond. Pas na de Tweede Wereldoorlog toen de Lappenhonden gedecimeerd waren hebben liefhebbers in Finland en Zweden de hoofden bij elkaar

gestoken om het aanwezige hondenbestand te inventariseren om zo tot een wederopbouw van de inheemse rassen te komen. Daar men het niet altijd eens was over de te volgen weg en men versilde van mening over het meest ideale type zijn er toen afzonderlijke rassen ontstaan: de Zweedse en de Finse Lappenhond.

KYNOLOGIE

Wat we wel vaker zien bij werkhondenrassen, is dat het lang heeft geduurd voordat het als ras erkend werd. De oorspronkelijke eigenaars van de honden hielden zich immers niet bezig met stambomen of raszuiverheid. Zij fokten met honden die zich in de praktijk bewezen hadden en uitsluitend die pups die de juiste werklust toonden, bleven in leven. In veel landen kwamen de honden van eigen bodem pas laat in kynologische belangstelling. In Zweden heeft men bij de opkomst van de kynologie

zij de langharige Lappenhond als de oorspronkelijke vorm. De langharige Lappenhond was lange tijd zo goed als uitgestorven. In 1910 werd er door

IN 'T KORT

De Zweedse Lappenhond is een sobere, moedige hond. Hij is sportief en vrolijk. Hij blijft tot op hoge leeftijd speels en leergierig. Hij is trouw en erg gehecht aan zijn baas en diens gezin. Het is geen eenmanshond; hij is gesteld op alle huisgenoten. Ten opzichte van vreemden stelt hij zich afwachtend op. Wie hij eenmaal in zijn hart sluit, kan rekenen op zijn onverdeelde liefde. Als hij buitenshuis de kans krijgt om zijn energie kwijt te raken, zal hij binnen rustig zijn. De Zweedse Lappenhond is waaks, maar mag zich nooit agressief tonen. Zijn waaksheid beperkt zich tot het waarschuwen van zijn baas bij dreigend gevaar. Hij blaft graag, maar kan hierin met de juiste begeleiding gemakkelijk worden bijgestuurd. Opvallend is dat hij verschillende 'stemmetjes' heeft voor verschillende emoties. De Zweedse Lappenhond kan nog een zweem jachtpassie bezitten, waardoor hij in het bos achter een konijn aan kan gaan. Meestal is het daarbij 'uit het oog, uit het hart' en rent hij niet eindelijk een spoortje na.

De Zweedse Lappenhond is een oud noordelijk ras...

vrij snel aandacht gekregen voor de inheemse rassen. Aan het eind van de negentiende eeuw werd de Zweedse Kennelclub opgericht. In 1893 opende men het eerste stamboek, waarin de langharige Lappenhond als eerste vermeld werd. Aan het begin van de twintigste eeuw heeft men de Zweedse Lappenhond in Zweden erkend. In 1944 volgde de erkenning door de F.C.I.

ONENIGHEID

Er is lange tijd onenigheid geweest voor wat betreft de ideeën over het ras tussen de Saami en de kynologen van de Kennelclub. De Saami werkten het liefst met de kortharige honden, maar bij de Kennelclub zagen ze die variëteit als een hybride en beschouwden

de Zweedse Kennelclub een afdeling opgericht die tot taak had de toekomst van de langharige Lappenhond veilig te stellen. Men hield hiertoe speciale inventarisatiedagen om het bestand te kunnen vastleggen. Aangezien de veelal kortharige honden – die ook nog vaak dubbele Hubertusklaauwen bezaten – van de Saami steeds negatief beoordeeld werden, nam de belangstelling voor dit soort dagen af bij de Saami.

HEROPBOUW

Twee fokkers die zich het lot van de langharige Lappenhond aantrokken en grote moeite hebben gedaan om deze nieuw leven in te blazen, waren Mary Stephens uit Torno in Småland

LAND VAN OORSPRONG: Zweden.

FCI-NUMMER: 135.

RASGROEP: 5, Spitsen en Oertypen, sectie 3.

IN HET ALGEMEEN: het is een oud noordelijk ras, buitengewoon vriendelijk en hardwerkend. De kwaliteiten van de hond als bewaker en herdershond maken hem waardevol bij het hoeden van rendieren. De hond is leergierig, taai en geduldig en heeft een zeer weerbestendige vacht.

ALGEMENE VERSCHIJNING: een typische spits hond, rechthoekig, iets onder de gemiddelde maat en van goede bouw. Levendig, waakzaam, volhardend, vriendelijk en toegewijd.

HOOFD: de lengte van de schedel is iets langer dan de breedte. De schedel is gewelfd, de jachtknobbel iets uitstekend en de stop goed afgetekend. De snuit een weinig langer dan een derde van de lengte van het hoofd, goed uitgezwaard en gelijkmatig toelopend naar de neus indien bezien van voren en van boven. De neusrug recht en de neus donker, bij voorkeur zwart. De lippen dicht aaneengesloten bij de kaken.

OGEN: zijn horizontaal geplaatst en tamelijk uit elkaar, rond en tamelijk groot, bruin, bij voorkeur donkerbruin van kleur en met veel uitdrukking.

OREN: goed uiteen geplaatst, klein, puntig, rechtopstaand, iets rond en breed aan de basis. Zeer beweeglijk. Tiporen zijn afkeurenswaardig, maar niet diskwalificerend.

GBIT: schaargebite op gelijke hoogte staand, goed ontwikkelde tanden.

HALS: van gemiddelde lengte, droog en krachtig.

LICHAAM: goed gebouwd, iets langer dan de schofhoogte. De rug is recht, sterk, gespierd en lenig. De borst verhoudingsgewijs diep, reikt tot de elleboog en tamelijk lang. De achterste

ribben eveneens goed ontwikkeld. Van voren bezien ovaal gevormd. De voorborst goed ontwikkeld en goed afgetekend. De lendenen kort en breed. Het kruis verhoudingsgewijs lang en breed, iets aflopend en gespierd. De buik iets opgetrokken.

VOOR- EN ACHTERHAND: de schouderbladen goed naar achteren geplaatst. De voorbenen recht, krachtig en parallel. De voorbenen moeten goed gehoekt zijn in de schouder, de elleboog en de pols moeten een goed uitgrijpende stap toelaten. De ellebogen moeten dicht bij de borstkas aangesloten zijn. De achterbenen goed, maar niet te veel gehoekt in de knieën en sprongen. Dijbeenspieren laag aangezet om goede beweging toe te laten. Hubertusklauwen zijn verwerpelijk.

VOETEN: sterk, ovaal gevormd, met goed gesloten tenen. Voetzolen sterk en elastisch.

STAART: tamelijk hoog aangezet, wanneer deze neerhangt ongeveer reikend tot de sprong. Gepluimd, met lang, dicht haar. Wordt gekruld over de rug gedragen wanneer de hond zich voortbeweegt.

GANGWERK: gemakkelijk, springerig, grondbeslaand met goede stuwings.

VACHT: rijkelijke bovenvacht en dichte, zachte ondervacht. Het haar staat recht van het lichaam en is aan de basis fijn gekruld; de ondervacht moet buitengewoon fijn gekruld zijn. Kort op het hoofd, voorzijde van de benen, lang op de borst, achterzijde van de dijen en staart. Het haar moet lang zijn en een kraag vormen om de hals en keel. De voeten moeten ook haar tussen de tenen hebben.

KLEUR: bij voorkeur berenbruin. Gewenste kleuren zijn achtereenvolgens: zwart, bruin, een combinatie van zwart en bruin, maar uniforme kleuren hebben de voorkeur. Een hond met een

Svensk Lapphund

witte vlek op de borst, witte voeten en een witte staartpunt wordt beschouwd als éénkleurig. Meerdere witte vlekken zijn verwerpelijk. Sterke pigmentatie op oogranden, lippen, verhemelte, voetzolen en nagels is typisch voor het ras.

HOOGTE: de ideale hoogte voor een reu is 48 cm. De ideale hoogte voor een teef is 43 cm. Een verschil van 3 cm boven of onder de ideale hoogte is toegestaan.

FOUTEN: elke afwijking van de voorgaande punten moet als een fout worden beschouwd en de beoordeling van de ernst van de fout moet in verhouding staan tot de mate waarin de fout zich voordoet en het effect ervan op de gezondheid en het welzijn van de hond. Elke hond die duidelijk lichamelijke of gedragsmatige afwijkingen vertoont, moet worden gediskwalificeerd.

DISKWALIFICERENDE FOUT: het totaal ontbreken van de ondervacht.

OPMERKING: de reuen moeten twee normaal ontwikkelde, volledig in het scrotum ingedaalde testikels hebben.

(av Torno kennel) en baron Carl Leuhusen. De eerste combinatie die zij gebruikten, waren de teef Tjappa en de reu Musti.

Zij gingen in hun eigen land en in Noorwegen op zoek naar meer exemplaren die aan de standaard voldeden en brachten deze mee terug. Op het eiland Gotland troffen zij in totaal 43 honden aan die het meest beantwoordden aan hun ideaal. Zij startten vol ijver een fokprogramma, maar kwamen er op een gegeven moment achter dat hun stam te kampen had met een ernstige erfelijke aandoening, juveniele spieratrofie. Men paste meermalen testdekkingen toe om de dragers op te sporen en zo kon men voorkomen dat

de aandoening zich kon vestigen in het ras. Tegenwoordig komt deze aandoening nog maar zelden tot nooit voor.

GERED

Door de onvermoeibare energie van enkele liefhebbers van het ras werd het behoud voor uitsterven en herwon het aan populariteit. Het ras bleef in ontwikkeling. In 1952 herzag men de standaard en in 1963 werd de rasvereniging, 'Svenska Lapphundklubb', opgericht. Daarna ging het erg goed met de opbouw. Het ras kende twee piekpunten, in 1980 en 1992. In de tussenliggende periode liep de groei sterk terug. Daarna is het aantal Zweedse Lapponhond redelijk stabiel

gebleven. In het land van herkomst is de Zweedse Lapponhond momenteel dan ook goed vertegenwoordigd, al is er de laatste twee jaar een lichte daling te zien. Buiten Zweden is hij nauwelijks bekend en zien we hem slechts in een kleine kring van liefhebbers van dit mooie ras. Hij wordt voornamelijk als huishond gehouden.

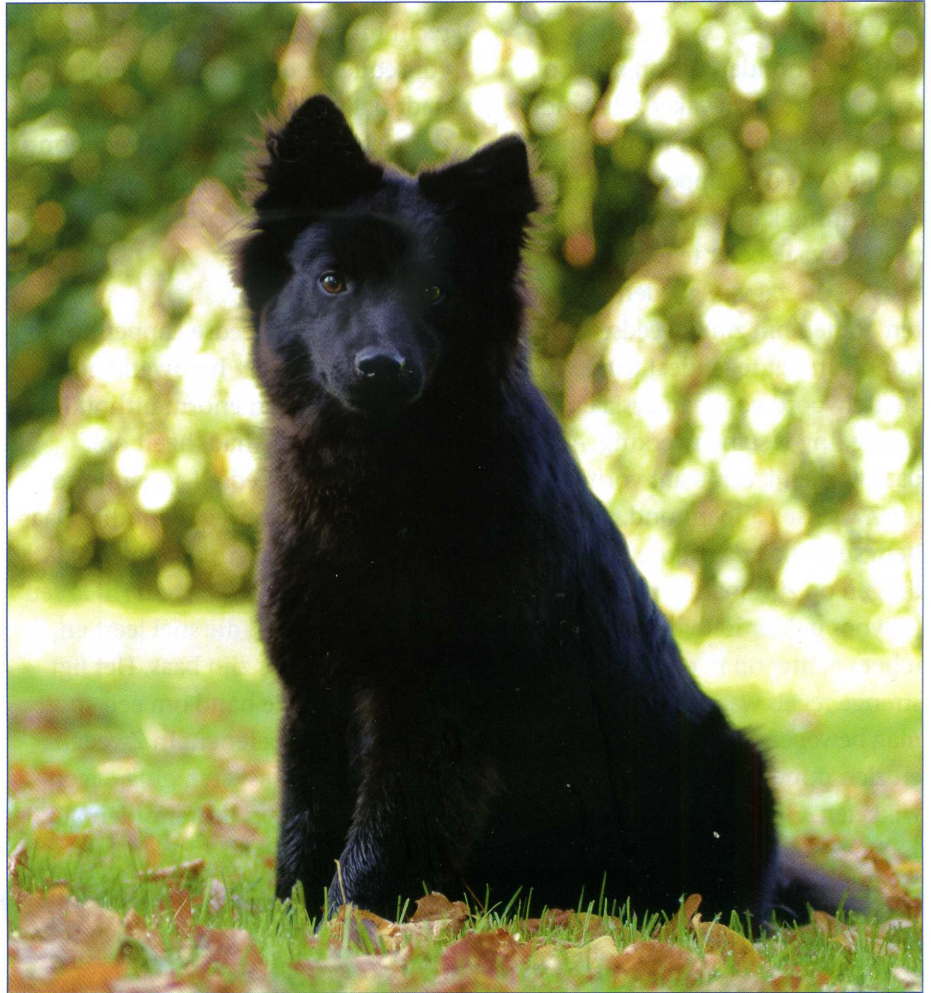
NEDERLAND

In ons land komt de Zweedse Lapponhond maar sporadisch voor. Er staan 32 honden van dit ras ingeschreven bij de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied. Er wordt op bescheiden schaal gefokt. Het laatste nestje dateert alweer van zes jaar

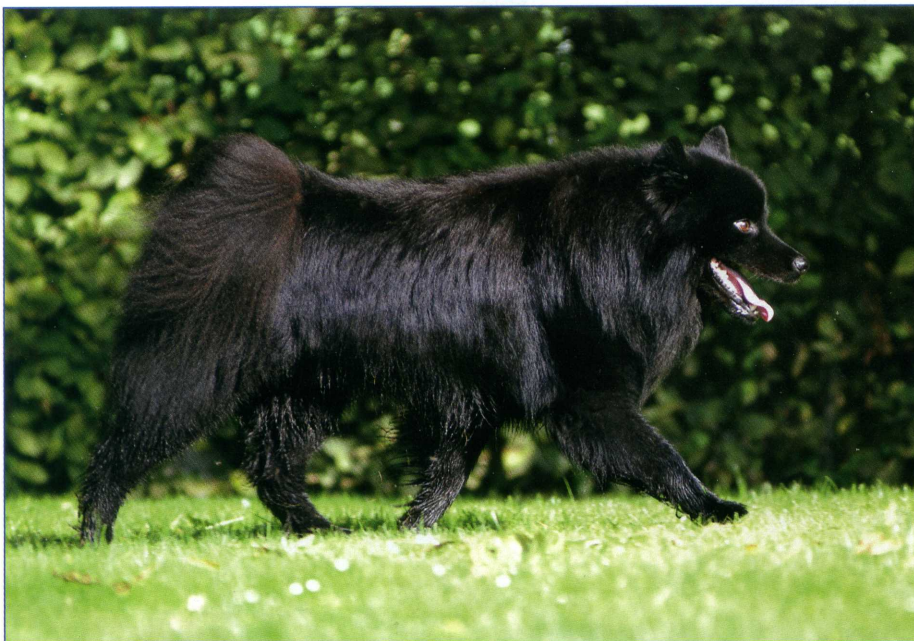
geleden. Het ras verheugt zich echter in een toenemende belangstelling. Zijn intelligentie en werklust maken hem immers tot een interessante keuze voor wie wat met zijn hond wil ondernemen op sportief gebied. Nieuwe importen kunnen ervoor zorgen dat er in ons land met dit fraaie ras weer gefokt zal worden.

KARAKTER

Het karakter van de Zweedse Lappenhond is sterk beïnvloed door de oorspronkelijke taken bij de Saami. Doordat hij veel in contact kwam met zijn mensen en zelfs in huis werd gehouden – waar hij de kinderen warm hield in bed – heeft hij zich ontwikkeld tot een contactgerichte hond die graag in de nabijheid van zijn mensen verkeert. Hoewel zijn vacht hem tegen de diverse weersinvloeden beschermt en hij op basis hiervan prima buiten gehouden zou kunnen worden, kan hij niet als kennelhond leven. Hij moet echt deel kunnen uitmaken van het gezin en veelvuldig contact hebben met zijn mensen. Hij is een aanhankelijke, vriendelijke hond die erg goed als gezelschapshond gehouden kan worden. Hij is doorgaans lief en geduldig

De Zweedse Lappenhond is leergierig, taai en geduldig...

met kinderen en kan voor hen een leuke kameraad zijn. Wel moet u altijd zorgvuldig een oogje in het zeil houden als kind en hond bij elkaar zijn en uw kinderen opvoeden in het omgaan met honden. Zo weet u zeker dat zij elkaar respectvol behandelen en over en weer uitsluitend positieve ervaringen met elkaar opdoen. Wie wil overgaan tot de aanschaf van een Zweedse Lappenhond dient daarbij rekening te houden met zijn werklust en hoge energiepeil. Hij zal het best gedijen bij een baas die tegemoetkomt aan zijn bewegingsbehoefte en die het leuk vindt om veel en actief met de hond bezig te zijn.

OPVOEDING

Zoals veel honden die bij hun oorspronkelijke werk vaker zelfstandig beslissingen moesten nemen, heeft ook de Zweedse Lappenhond een eigenzinnig karakter. Hij denkt het gewoon vaak beter te weten dan zijn baas en die zal van goeden huize moeten komen om zijn Zweedse Lappenhond van het tegendeel te overtuigen. Sleutelwoord voor een geslaagde opvoeding is samenwerking. Als u daadwerkelijk een team vormt met uw Zweedse Lappenhond, waarbij u hem soms ook de ruimte geeft om dingen op zijn manier te doen, zal hij voor u door het vuur gaan. Sluit u hem echter op in een keurslijf van strenge regels waarbinnen hij zich mag bewegen, dan zal hij afstompen en zich minder goed kunnen ontwikkelen. Hij komt het best tot zijn

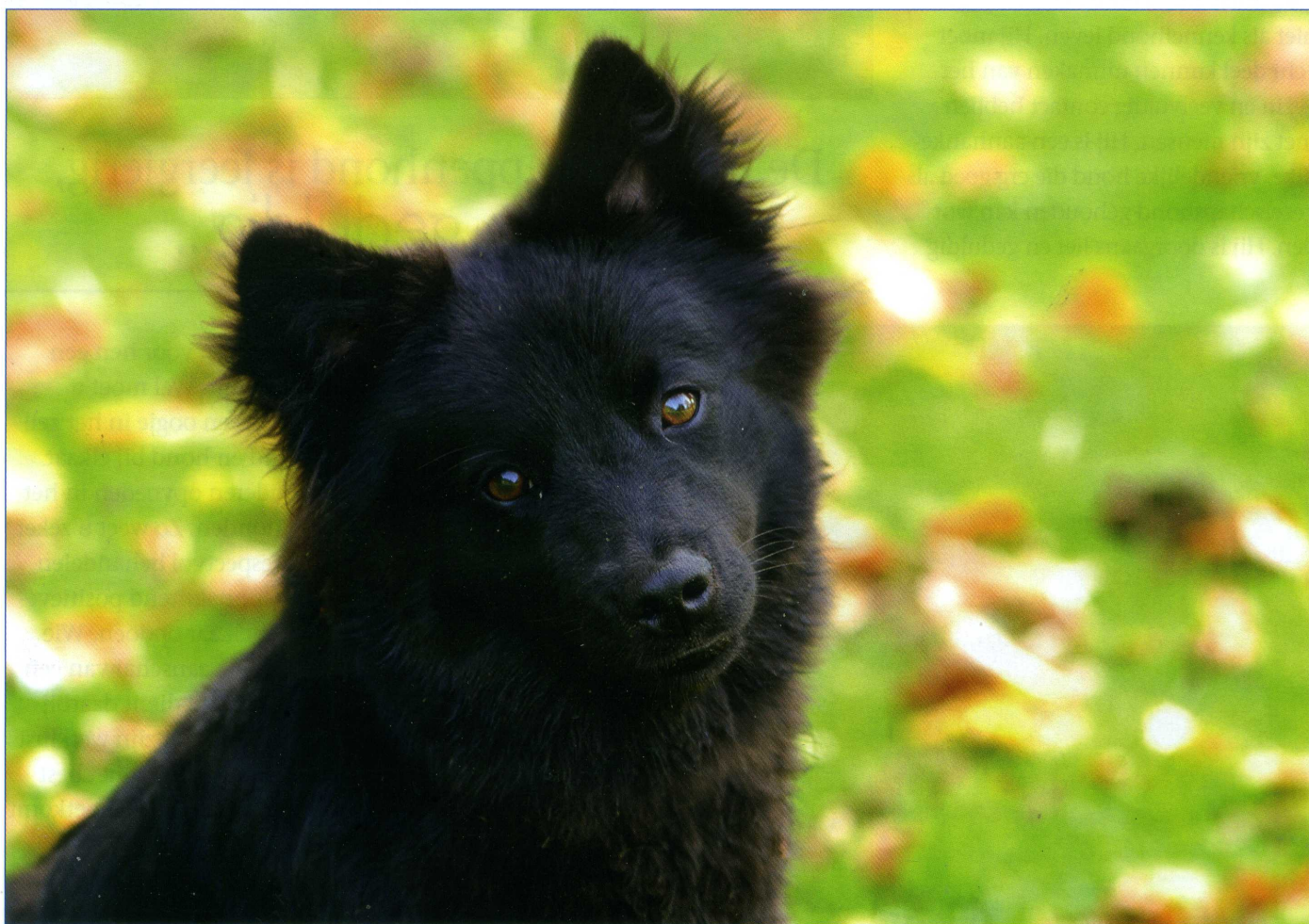
recht bij een zachtmoedige, maar consequente opvoeding waarbij de nadruk ligt op het belonen van positief gedrag. De Zweedse Lappenhond is een gevoelige hond die een harde bejegening slecht verdraagt.

SPORTIEF

Aangezien de Zweedse Lappenhond oorspronkelijk een hardwerkende hond was die een enorm uithoudingsvermogen nodig had, heeft ook de moderne Zweedse Lappenhond behoorlijk wat beweging nodig. Daarnaast is het belangrijk dat hij ook mentaal wordt uitgedaagd. Hij is een intelligente hond die snel leert en graag werkt voor zijn baas. Het ligt dan ook voor de hand om een sport met hem te beoefenen. In Zweden organiseert de rasvereniging dagen waarbij eigenaren hun honden kun-

nen laten testen op hun aanleg om in de schaapskudde te werken. Dit is niet helemaal ideaal voor een ras dat oorspronkelijk is gebruikt voor het drijven van veel groter vee. Bij schapen kan een Lappenhond wel eens iets te hard in komen.

Voor wie iets met zijn Zweedse Lappenhond wil ondernemen, liggen sporten als agility of flyball voor de hand, maar ook in de G&G kan hij hoge ogen scoren, mits men in staat is de oefeningen afwisselend en uitdagend te houden. Want niets is zo fnuikend voor de werklust van de Zweedse Lappenhond als een saaie les met eindeloze herhalingen van hetzelfde. Dat is echt dodelijk voor zijn interesse. Indien u echter in staat bent om hem geestelijk te blijven prikkelen, kan hij een uitblinker zijn in de gehoorzaamheid. Ook in de obedience slaat hij geen modderfiguur.

BEWEGING

De Zweedse Lappenhond is een levendige en actieve hond. Hij moet echt dagelijks meegenomen worden op een flinke wandeling, zodat hij zijn energie kan kwijtraken. Hij voelt zich dan ook het best thuis bij een sportieve baas die het heerlijk vindt om langere tijd met zijn hond op pad te gaan. Een Zweedse Lappenhond die onvoldoende lichamelijke beweging

en geestelijke stimulans krijgt, kan ongewenst gedrag gaan vertonen dat eigenlijk niet bij het ras hoort. Nervositeit of overmatig blafgedrag zijn daar voorbeelden van.

VERZORGING

De lange, vlak aanliggende bovenvacht van de Zweedse Lappenhond is waterafstotend en zorgt ervoor dat ook sneeuw niet kan doordringen tot

op de huid van de hond. De onderwol heeft een isolerende werking en beschermt hem zowel tegen extreme kou als warmte. Er zijn wel mensen die hun hond in de zomer van dienst willen zijn door hem te scheren, maar daarmee doen zij juist de isolerende functie van de vacht teniet. De hond zal dan namelijk veel meer last van de warmte hebben. Nooit doen, dus! De Zweedse Lappenhond heeft een dichte, wollige ondervacht en een langere bovenvacht. Een regelmatige borstelbeurt is voldoende om de vacht in goede conditie te houden. In de ruiperiode heeft hij wat extra aandacht nodig en is het verstandig om hem even dagelijks te borstelen. Zo helpt u uw hond het snelst uit zijn loszittende vacht en voorkomt u dat u hele bossen haar in huis aantreft.

GEZONDHEID

De Zweedse Lappenhond is door de band genomen een gezond ras dat weinig hinder ondervindt van erfelijke aandoeningen. Erfelijke ziekten die sporadisch voor kunnen komen binnen het ras zijn de oog-aandoening PRA, en heupdysplasie. Het blijven testen van de ouderdieren op de aanwezigheid van deze ziekten kan voorkomen dat zij zich meer in het ras zullen manifesteren. <

INFORMATIE

Voor meer informatie over de Zweedse Lappenhond kunt u contact opnemen met **Scandia, vereniging van fokkers en liefhebbers van Scandinavische Spitshondenrassen**, secr.: A.P. Maijer, Mariapolder 15a, 3292 LC Strijensas, tel.: 078-6746041, e-mail: scandia@xs4all.nl
Rasinfo en pupbemiddeling: Th. den Hartog, telefoon: 0488-454937, e-mail: info@vandewuestegraaf.nl
Website: www.scandia-rasvereniging.nl